

КЭБЭ ОККО «СИЛЛЭЭБИТ»

Сайынғы буһурук куйаас күн. Биһиги, оҕолор, күнүскү аһылык кэнниттэн өтөхтөрүнэн, алаастарынан сылдһан кыа угун хомуйабыт. Соторутааһыта ардах түспүт буолан, кыа уга сыры-сымнаһас. Үргүүргэ саамай үгэнэ. Үүнүүтэ да куһаһана суох. Кыа угун күп-күөх сэбирдэхтэрин күлүккэ хатара түһэн, кыра-кыра гына кырбаан, ууга илдьи-ритэн баран, сүөгэй уутугар бутугас онгороллор. Онтукан отчуттарга бэрт утах буолар.

Иһиппитин ким урут толороругар куоталаһабыт. Кыай-быт киһи, уруккуттан олохсуйбут үгэс быһыытынан, иһитин толоро илик оҕоҕо көмөлөһөр. Бу да сырыыга Афоня, Вася, иһиттэрин толоро охсон, атыттарга көмөлөһө сырыт-тылар.

— Оҕолоор, манна кэлин! Көрүн эрэ, бу окко туох эрэ силлээбит. Пахый, тоҕо куһаһанай!— Афоня тугу эрэ ыйан көрдөрөр.

— Ханна? Ханна баарый?— диэбитинэн биһиги, омунуран ахан, хотоолго сырсан киирдибит.

Өйдөөн көрбүппүт, кыа угар, киһилэ умнаһыгар, чо-чунаахха — барыларыгар ким эрэ үп-үрүн күүгэнинэн силлээбит. Биһиги бэркэ дыктиргээтибит. Арай ол турдах-пытына, Сыроватскай оҕонньор тийэн кэллэ.

— Оҕолоор, тугу одууластыгыт?— оҕонньор балыктаах тымтайын окко бэркэ сэрэнэн уурда.

— Бу окко ким бачча элбэхтик силлээбитий?

— Тыый, оттон бу кэбэ силлээбит буолбат дуо. Сотору ардах кэлиэбэ.

— Кэбэ окко барытыгар хайдах силлиэй?

— Силлээн бөҕө. Истибэккит дуо? Кэбэ хайдах силиирин.

Бу кэмнэ кэбэ чуор баһайытык этэн иһэн тоҕо эрэ кэлэйдээтэ, ол кэинэ «куук-хаах» диэмэхтээтэ.

Мин бэрт хойукка диэри тобо үрүг күүгэн тахсарын билбэккэ сылдыбытым. Кэлин улаатан баран билбитим: сайын өнгүрүк куйааска, ардах түһэрэ чугаһаатабына, от-мас уутуйар, оччоҕо куйаастан ыгыллан, от умнаһыттан үрүг күүгэн тахсар. Ону биһиги, кыра эрдэхпитинэ, «кэбэ силэ» диэн саныыр эбиппит.

(Иннокентий Сосин.)

- 1.Тиэкис тиибин быһаар.
- 2 Тиэкис сүрүн санаатын суруй..
- 3.Тиэкистэн күүһүрдүү этиилэри уһул.
- 4.Диалогка кимнээх кытталларын суруй.
5. Былааны бэрээдэктээ.

Куйаастан ыгыллан, от умнаһыттан
үрүг күүгэн тахсары «кэбэ силэ» дииллэр.

Кыа угун хомуйабыт.

Окко туох эрэ силлээбит.

Иһитин ким урут толорор?

